

skal nu hævde den Opfattelse, at Rejsegodtgjørelsespørgsmaalet i det Hele er en overordentlig ringe Sag i Forhold til hele Beløbet, det andrager mellem 2500—3500 Rd. for begge Thing. Det er ikke dette, der i og for sig har nogen Betydning; men dersom man skal gaa i det Enkelte, saa har jeg ikke Noget imod at nævne, at de Herrer vilde komme meget til kort, dersom de tro at kunne anvende de af dem nævnte Exempler i den af dem antydede Hensigt. Forskellen i Rejsegodtgifter kan jo hidrøre fra den naturlige Grund, at Alle ikke kunne rejse lige billigt; men der er som sagt mange Exempler fra tidligere Tid, da Rejser ikke blot kostede Mere, hvad Forbindelsesmidlerne angik, men ogsaa i det Hele kostede forholdsvis Mere, end man senere skulde antage, paa, at der for forskellige Folk fra omtrent samme Egn — jeg skal ikke nævne Navne — var en meget stor Forskel med Hensyn til deres Rejsegodtgjørelse, og de Herrer skulde ikke tage sig for i Aviserne at fremdrage, om der f. Ex. kunne spares 3 Mk. her og 4 Sk. der — naar jeg siger de Herrer, mener jeg en vis Offentlighed, en vis Stemning — for derved at kaste en Skygge paa en vis Side af Folkethinget, thi saa kan man ved den specielle Opgjørelse komme til at vende Paabene mod dem selv. (En Stemme: Prøv derpaa.) Jeg kan ogsaa prøve derpaa lige over for den Landsdel, hvor det erede Medlem hører hjemme. Jeg skal ikke staa her og opramsse en Del Tal, men det er i al Fald sikkert, at de Herrer ikke maa antage, at denne Sag kan bruges i den Retning, som De tro; og nu vil jeg ogsaa sige, at det forekommer mig, at hele dette Spørgsmaal er en overordentlig smaalig Sag, og at der aldrig skulde have været fremdraget enkelte Exempler paa den Maade, som Iket er. Naar jeg nu imidlertid skulde tale om Rejseomkostningerne fra tidligere Tid og sammenligne dem med Rejsegodtgjørelserne nu for Tiden, saa vil man se, at f. Ex. i 1861, da vi ogsaa havde Sernbanen, androge Rejseomkostningerne 2,900 Rd., hvorimod de nu udgjøre mellem 17, 18 og 1,900 Rd. Der er ikke saa stor Forskel paa at kjøre med Bogn og at kjøre paa Sernbane, at det kan gjøre Sagen klar; nei, det kan ogsaa være, fordi Udgifterne i det Hele vare beregnede noget høiere; men det var da under andre Forhold i Folkethinget, Landsthinget ligesaa. Jeg kommer nu til den Slutning, at for dem, der helst vilde have, at Rigsdagen Ingenting skulde koste, thi saa blev den mere brugelig for visse Interesser, kan et Forslag af den Natur som det, der findes under Nr. 9, være tiltalende, men for dem derimod, som tro, at Folkfriheden, navnlig under vore Forhold hertilands, hvor meget Saa have for Meget, og hvor der er en Del, der have for Lidet, i det Hele taget trives bedst, ved, at Rigsdagsmændene faae et Vederslag for deres Udgifter; det er meget tarveligt, og de Fleste maa vistnok

lægge Meget til — for dem, tror jeg ikke, at et saadant Forslag kan være tiltalende. Jeg tror, at det mere og mere skal gaa op for Folket, at Rigsdagen ikke er nogen dyr Institution, at den tværtimod er overordentlig billig. Tager jeg f. Ex. en enkelt Stole, jeg vil sige Sorø Akademi, som den erede Forslagsstiller jo kjender saa nøie, saa vil man se, at den koster omtrent halvt saameget som Rigsdagen. Nei, vi have ganske anderledes dyre Institutioner hertilands; men det beror, som sagt, paa, hvilken Betydning man tillægger den konstitutionelle Forsamling.

Minestad: Jeg skal begynde med at aflægge det erede Udvalg min Tak, fordi det ved forskellige Forslag har taget Hensyn til de Bemærkninger, jeg fremsatte under denne Sags 1ste Behandling, og for mit Bekommende har jeg heller ikke Noget at indvende imod den Maade, hvorpaa denne Sag i saa Henseende er taget. Jeg vil imidlertid tillade mig nogle Uttringer med Hensyn til, hvad der er fremkommet lige over for de Forslag, der ere stillede af min erede Side-mand, og det saa meget mere, som han, hvad den høitærede Formand allerede har ophyst, er ved et andet offentligt Overv, nemlig som Medlem af en Kommission, forhindret fra at være her tilstede. Det forekommer mig for det Første noget paa-faldende at høre, i hvilken overordentlig lidenskablig Tone Angrebene ere bleve gjorte paa det erede Medlems Forslag, saaledes at den erede sidste Læser endogsaa fandt det fornødent, hvad han ellers kun pleier at gjøre ved store politiske Nummere, at holde en væsentlig Del af sin Tale bortvendt fra Formanden og vende sig til de Medlemmer, der sidde bag ved ham, og det synes mig, at dette kun kan være begrundet deri, at man i disse Forslag har lagt en politisk polemisk Karakter, som hverken deres Indhold eller den Motivering, der er givet af dem, forekommer mig at berettigge til. Jeg skal nu tillade mig lidt nærmere at udtale mig om enkelte af dem. Hvad nu det første Forslag, som er meget ubetydeligt, angaar, da forekommer det mig, som jeg allerede udtalte ved denne Sags 1ste Behandling, at Udvalgets Forslag under Nr. 1 naturligvis maa forstaaes paa den Maade, at Valgets Gyldighed skal afgjøres ved en Afstemning, som er enkelt, hvorpaa der stemmes for eller imod Anerkendelsen af Gyldigheden; men, da det nu er en vitterlig Sag, at dette Forslag er blevet misforstaaet af forskellige, af ikke blot det erede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), men jeg har ogsaa hørt flere andre Medlemmer være i Uklarhed om, hvorledes dette er at forstaa — saa forekommer det mig, at det ikke er unaturligt, at man kommer med en saadan Tydeliggjørelse som den, der fremkommer ved at tilføje Ordene „en enkelt“. Naar der staa, at Beslutningen tages ved „een enkelt Afstemning for og imod“ forekommer det mig,